

'Partijen rekenen verkeerd'

19-04-2014

Pag. 1

Econoom Gert Peersman kraakt becijferde verkiezingsprogramma's af

'Al die plannen

zijn op een

bedroevende

manier gemaakt'

Professor Gert Peersman (UGent) vloert in een interview met deze krant de berekeningen van de politieke partijen. 'Mochten alle partijen juist rekenen, dan zouden ze nog veel zwaardere saneringen moeten aankondigen. Dit zijn verkiezingsbeloftes met een cijfersausje overheen.'

Econoom Peersman nam de afgelopen weken alle cijferwerk van de Vlaamse politieke partijen door. CD&V presenteerde als eerste haar rekeningen, N-VA als laatste. Peersman erkent dat de studiediensten veel werk gestoken hebben in dit cijferwerk, maar trok grote ogen omdat zij niet

eens macro-economische modellen hanteren. "Al die plannen zijn op een bedroevende manier gemaakt", hekelt hij. "De partijen tellen alleen de plussen, en laten de minnen achterwege." De Gentse professor vreest zelfs dat de hele cijferdiscussie het omgekeerde effect zal hebben. Dat dit de geloofwaardigheid van de politiek niet zal opkrikken, maar kelderen. "Dit is niet goed voor de politici. Het risico bestaat dat de kiezers nog meer ontgoocheld zullen zijn dan anders. Net omdat er nu een schijn van objectiviteit rond die programma's hangt. Dit is niet meer dan een geniale marketingtruc. Alle partijen stellen de fundamentele keuzes uit tot na 26 mei."

Planbureau

De enige instantie die deze berekeningen zou kunnen maken, aldus Peersman, is het Planbureau. Vanaf de volgende verkiezingen zal die eerbiedwaardige instelling, net zoals in Nederland, alle partijprogramma's ook moeten doorlichten. "Het Planbureau heeft nu al voorspeld dat er tegen 2019, zonder besparingen en met een mooie groei, 194.000 extra jobs zullen zijn, maar ook een begrotingstekort van meer dan 10 miljard. Alle partijen zeggen dat ze dit tekort volledig kunnen wegwerken, met als resultaat dat er tot 100.000 meer jobs bijkomen dan het Planbureau raamt. Dat is toch absurd?" De Vlaamse politieke partijen staan niet te springen om commentaar te geven. CD&V, N-VA en sp.a wilden zelfs helemaal niet reageren. Op de hoofdkwartieren valt wel te horen dat dit 'goedkope kritiek' is. "Heel veel mensen hebben hier heel veel tijd ingestoken. Dit is niet respectvol." Bij Open Vld gaat Vlaams Parlements lid Lode Vereeck, die mee de liberale berekeningen maakte, frontaal in de tegenaanval. "Dit is een onterechte, ondoordachte en ronduit foute aanval van Peersman", zegt de professor overheidsfinanciën. "Hij wil als academisch econoom zijn grote gelijk halen. Maar ik, als beleidseconoom, gebruik steeds de best beschikbare modellen en tabellen. Net zoals mijn collega's bij de andere partijen. Aan het plan van Open Vld werkten tien experts mee. Als onze resultaten flauwekul zijn, dan is het achterliggend academisch werk ook flauwekul. Ik ben zeer ontgoocheld dat iemand met een publieke functie zo aan antipolitiek doet." >> Focus 12-13

TINEP

© 2014 De Persgroep Publishing

Gert Peersman (40)

19-04-2014

Pag. 12

BIO

Hoogleraar economie UGent
Expert inzake monetair en loonkostenbeleid
Adviseur van de Europese Centrale Bank (ECB)
Begon zijn carrière als onderzoeker bij de Bank of England
Schreef in 2012 met collega Koen Schoors (UGent) De perfecte storm, dat de crisis voor leken bevattelijk maakt
Voormalig winnaar van het wereldbeker-circuit racketlon

TINEP

© 2014 De Persgroep Publishing

'De partijen tellen alleen de plussen en niet de minnen'

19-04-2014

Pag. 12

*'Mochten alle partijen juister
rekenen, dan zouden ze nog
veel zwaardere saneringen
moeten aankondigen om
de rekening te doen kloppen.
Daar win je geen
verkiezingen mee'
'Politiek is niks voor mij.
Ze hebben me al gevraagd
als kabinetsmedewerker,
maar dat heb ik geweigerd.
Als academicus krijg je
dan een onafwasbare
stempel'*

Professor Gert Peersman (UGent) schopte het in enkele maanden tot het economisch geweten van Vlaanderen. Politieke partijen beven als hij hun programma's vierendeelt. 'Al die berekeningen leveren geen gram extra geloofwaardigheid op. Ze hebben net het omgekeerde effect. De ontgoocheling na de verkiezingen zal des te groter zijn.'

Hij mag dan de beste vriend van John Crombez (sp.a) zijn, econoom Peersman heeft geen greintje compassie met al die rekengekke politici. "Hun plannen zijn op een bedroevende manier gemaakt. Zelfs wanneer partijen een absolute meerderheid zouden halen, dan nog zullen ze dit nooit kunnen waarmaken. Het Planbureau heeft berekend dat er tegen 2019, zonder besparingen en met een mooie groei, 194.000 extra jobs zullen zijn én een tekort van meer dan 10 miljard. Maar wat doen alle partijen? Ze willen dat tekort wegwerken, wat cadeautjes uitdelen, én ze spiegelen tot 100.000 meer jobs voor dan het Planbureau raamt. Dat is de totale absurditeit. Niet meer dan verkiezingsbeloftes met een cijfersausje. Rekenen de partijen verkeerd? Peersman: "De partijen tellen alleen de plussen, en laten de minnen achterwege. Als ze zeggen dat ze de belastingen zullen verlagen, rekenen ze terecht de nieuwe jobs mee. Maar hun besparingen vernietigen nooit één enkele baan. In hun berekeningen fietsen ze rond de gigantische besparing die ons te wachten staat. Om daar geen rekening mee te moeten houden, blazen ze de positieve parameters op." Mochten alle partijen juister rekenen, dan zouden ze nog veel zwaardere saneringen moeten aankondigen om de rekening te doen kloppen. Daar win je geen verkiezingen mee. Een partij als N-VA wordt nu al aangevallen omdat ze te hardvochtig en te asociaal zou zijn." Wie heeft het meest realistische programma? "Tja, dan ben ik geneigd om te zeggen: de partijen die het minst extra jobs aankondigen, zoals CD&V en sp.a. CD&V rekent minder jobs dan sp.a, maar meer terugverdieneffecten. sp.a rekent geen terugverdieneffecten, maar heeft zulke

hoge winsten voor fraudebestrijding dat daar het schoentje wringt."Zijn deze cijferdiscussies weldadig voor de politieke geloofwaardigheid?"Dit gaat het omgekeerd effect hebben van wat de politici beogen. Het risico bestaat dat de kiezers nog meer ontgoocheld zullen zijn dan anders. Net omdat er nu een schijn van objectiviteit rond die programma's hangt. Dit is niet meer dan een geniale marketingtruc."Zal Groen kiezen voor die belastingverlaging of voor het milieu? Hoe gaat N-VA de overheid saneren? Daar gaat het om. Dat moet een kiezer weten als hij zijn stem bepaalt. Maar die fundamentele keuzes stellen ze allemaal uit tot na 26 mei."Waarom wilt u het eigenlijk zo graag uitleggen?"Economisch beleid is mijn vakgebied. Ik doe dit ook uit frustratie. Uit een nood aan inhoud. Vooral in het begin van de campagne ging het veel te veel over panda's en andere onbenulligheden. Soms word ik echt moedeloos omdat politici foute ingrepen doen en die ook nog eens verkocht krijgen. Ik heb mij mateloos geërgerd aan die btw-verlaging op elektriciteit. Dat is pure milieuvervuiling want het drijft het elektriciteitsverbruik omhoog. Het is ook weer een herverdeling van arbeid naar vermogen. Het is heel raar dat linkse partijen dit voorstelden en er een injectie voor de koopkracht van maakten."Koen Schoors (collega-econoom van Peersman. Ze schreven samen De perfecte storm, tp) en ik hebben toen tegen elkaar gezegd: als we hen die btw-verlaging uit het hoofd kunnen praten, hebben we levenslang ons loon terugverdiend voor de maatschappij. Omdat dit de belastingbetaler een miljard per jaar kost. Zelfs een jaar uitstel was al meer dan genoeg geweest. Helaas heeft niemand naar ons geluisterd. (lacht)"Uw collega's van de KU Leuven komen nog met meer objectieve berekeningen."Dat is goed, maar het resultaat is voorspelbaar: wie het meest belastingkortingen belooft, komt er het best uit. Omdat je dat via hun modellen precies kunt berekenen. Daartegenover staat dat je een veel grotere besparing moet doen in de overheidsuitgaven, wat we ook allemaal zullen voelen. Maar dat kunnen ze niet berekenen. Ze zijn dan ook terecht bang voor foute, politieke recuperatie."Kan een berekening door het Planbureau die tekortkomingen wel invullen?"Dan heb je tenminste een neutrale instantie die hetzelfde model gebruikt voor alle partijen. Bij de studiediensten verschoot ik ervan dat zij niet eens macro-economische modellen hanteren. Zij hebben veel tijd gestoken in deze berekeningen, maar ik was verbaasd over hun nattevingerwerk. Het gevaar bestaat wel dat partijen hun programma's bij de volgende verkiezingen zullen modelleren naar wat het Planbureau vraagt."Hebt u de partijplannen vooraf in uw brievenbus gekregen?"Nee. Ik heb achteraf wel boze telefoontjes ontvangen omdat ik berekeningen in vraag durfde stellen. Ik wijs nochtans enkel op inconsistenties. Ik adviseer niemand, al debatteer ik graag mee op congressen. Zo viel het me bij sp.a op dat de technocraten de woonbonus met de grond gelijk maakten, maar dat die uiteindelijk toch behouden is in het verkiezingsprogramma."U zit wel in een zetel. U kunt kritiek spuien en krijgt nooit de rekening gepresenteerd."Het mooie is dat ik nu mijn gedacht kan zeggen en geen compromissen moet sluiten. Ik beseft dat ik makkelijk praten heb. Ik moet niet verkozen raken, ik moet nooit aan 'de perceptie' denken. Zij wel."Zijn economen de nieuwe wijsgeren?(lachje) "Zijn wij de nieuwe Etienne Vermeersch? Uit onderzoeken blijkt, heb ik me laten vertellen, dat kijkers en lezers steeds meer duiding over economie willen. Dat gat probeer ik op te vullen."Krijgt u eigenlijk ooit tegenkanting? Niemand stelt uw kritiek in vraag, terwijl uw invloed blijft groeien."Je hebt pas impact als je mensen van partij doet veranderen of je voorstellen realiteit worden. Dat geldt niet voor mij. Ik heb met niemand een binding en waak wel streng over mijn

onafhankelijkheid. Als ik de ene partij kritiek geef, dan krijgt de andere die ook. Ik noem mezelf graag een technocraat, maar ik heb en ambieer totaal geen macht."Hoe staan uw collega's tegenover uw toenemende bekendheid? Anderhalf jaar geleden stond u nergens. Nu overall."Misschien stoort hun dat, maar ze zeggen nooit iets in mijn gezicht. Veel collega's vinden het net lovenswaardig dat ik het probeer uit te leggen."U stuurt tien tweets per dag, u breekt partijprogramma's af. Lijdt uw academisch werk daar niet onder?"Daar vrees ik soms voor. Ik werk zeventig uur per week. Ieder weekend schrijf ik, ik neem tweemaal veertien dagen vakantie per jaar. En toch, de tijd die ik in het publieke debat steek, gaat niet naar mijn academisch onderzoek. Nochtans is dat wat echt telt. Ik zorg er wel voor dat het blijft draaien, ik heb ook mijn onderzoeksgroep. Momenteel kan ik me dit veroorloven, omdat ik niet meer aan het prille begin van mijn academische carrière sta. Dit is ook niet voor de eeuwigheid. (lacht) Ik snak al een beetje naar de verkiezingen."Wanneer keert u terug naar uw ivoren toren?"Ik zeg nu al vaak 'neen'. Mocht ik op alles ingaan, was ik voltijds bezig. Vroeger was ik zo beleefd om alle journalisten altijd terug te bellen, maar die 'slechte gewoonte' heb ik afgeleerd. Eenmaal je telefoonnummer circuleert, gaat het heel snel. Per dag krijg ik twee à drie telefoons."De bal is aan het rollen gegaan met het boek dat Koen en ik geschreven hebben. Bij een pint zei ik hem ooit dat ik een populair boek wou schrijven over economie. Dat is De perfecte storm geworden, we zitten nu aan de vijfde druk. De uitgever heeft al een vervolg gevraagd, maar dat hebben we geweigerd. Ik heb weer meer zin in fundamenteel academisch onderzoek."Tot drie jaar geleden deed ik aan racketlon op internationaal niveau. Dan speel je achter elkaar squash, tafeltennis, badminton en tennis. Telkens een set tot je 21 punten hebt. Ik heb ooit het wereldbekercircuit gewonnen, maar ben ermee gestopt omdat het nog moeilijk te combineren viel. (lacht) Alle tijd die ik vroeger aan mijn sport besteedde, vreten de media nu op."Waarom neemt u geen dikbetaalde job bij de ECB? U bent er al jarenlang adviseur."Ik heb al aanbiedingen gehad, ook in de Londense City, maar dat ligt mij niet. Het financiële is niet het belangrijkste voor mij. Het is intellectueel niet uitdagend om modellen uit te denken die geld genereren. Porsches en speedboten interesseren mij niet. Voor mij telt de kwaliteit en de vrijheid van mijn leven."Zou u een ministerpost weigeren?"Politiek is niks voor mij. Ze hebben me al gevraagd als kabinetsmedewerker, maar dat heb ik geweigerd. Als academicus krijg je dan een onafwasbare stempel. Iedere keer als Paul De Grauwe iets zegt, wordt hij weggezet als liberaal. Echt jammer voor hem. Ik heb alle mogelijke etiketten al gekregen. Daar staat me wel aan."Wat moet de volgende regering het eerst aanpakken?"Het is hemeltergend dat niemand de moed heeft de pensioenhervorming op tafel te gooien. Het probleem met pensioenen is dat ze niet van de ene op de andere dag op je bord vallen, zoals de bankencrisis. Bij de pensioenen komt er elke dag een lepel bij op dat bord. Politici kunnen zichzelf makkelijk wijsmaken dat die ene extra portie het verschil niet zal maken."Twintig jaar geleden pakte niemand de vergrijzing aan omdat de eerste effecten er pas in 2010 waren. Vanaf 2015 gaat het een versnelling hoger, vanaf 2020 komt er nog een versnelling bij. Je moet de pensioenen minstens tien jaar op voorhand aanpakken, anders heeft het geen zin."De volgende regering moet echt de lijnen uitzetten voor de komende decennia. Hoe ga je het langer werken werkbaar maken? Hoe ga je mensen gemotiveerd houden? Ik denk dat ook N-VA begrepen heeft dat er ditmaal geen staatshervorming zal komen. De volgende regering moet sociaal-economisch zijn. Bent u zelf

een progressieve of conservatieve kiezer?"Het sociale aspect en gelijke kansen staan voor mij voorop. Ik ben niet gelovig, ik vind het milieu belangrijk. Meer kleur ga ik niet bekennen. Voor buitenstaanders lijken economen allemaal koude, neoliberale kapitalisten, maar dat is een cliché. Wij aanbidden niet allemaal Thatcher. Die afwijking zie je vaker bij politici dan bij proffen."In mijn jaar was ik een van die vijftien diehards die voor zuivere economie kozen. Wij waren 'de echten'. Hoewel alle proffen ons het slechtste jaar ooit vonden, zijn wij toch redelijk goed terechtgekomen. Een van hen is zelfs staatssecretaris voor Fraudebestrijding. John (Crombez van sp.a, TP) is nog steeds een van mijn beste vrienden. Wij hebben toen samen een kaartclubje opgericht om te kleurenwiezen. Vaak zaten we tijdens de les te kaarten. Later hebben we samen gedoctoreerd en een kantoor gedeeld op het unief."Mochten onze vrienden toen voorspeld hebben wie de politicus zou worden, dan hadden ze mij gekozen. Omdat ik toen al meer met het beleid bezig was. Maar wij waren vooral 'zuivere' studenten. Tot diep in de nacht discussieerden wij aan de toog. Nooit over politiek. (lacht) Wel over de echt belangrijke zaken."

TINE PEETERS EN JEROEN VAN HORENBEEK

© 2014 De Persgroep Publishing